— Читає нашу вивіску, — сказав Грегор. Його худе видовжене обличчя знову припало до вічка, влаштованого у дверях офісу.

— Дай поглянути, — сказав Арнолд. Грегор відштовхнув його.

— Збирається постукати... Ні, передумав. Іде геть.

Арнолд повернувся до свого письмового столу й почав розкладати черговий пасьянс. Грегор усе ще дивився у вічко.

Вони врізали вічко у двері від нічого робити через три місяці після того, як заснували своє партнерство й винайняли офіс. З того часу "ААА Ейс Міжпланетна служба оздоровлення довкілля" не отримала жодного замовлення, дарма що в телефонному довіднику, завдяки своїй оригінальній назві, фірма значилася першою. Оздоровлення природного середовища на різних планетах — давній і поважний бізнес — останнім часом монополізували дві великі корпорації. Ця обставина істотно ускладнювала життя новій невеликій фірмі, створеній двома молодими людьми, що мали багато ідей і купу неоплаченого лабораторного обладнання.

— Він повертається, — вигукнув Грегор. — Швидко, зроби вигляд, що ти страшенно заклопотаний і дуже поважний.

Арнолд згріб карти в шухляду столу й ледве встиг застебнути останній ґудзик білого лабораторного халата, як у двері постукали.

Відвідувач виявився невисоким лисим чоловіком з виразними слідами втоми на обличчі. Він підозріливо розглядав компаньйонів.

— Це ви займаєтесь оздоровленням природного середовища на планетах?

— Саме так, сер. — Грегор відклав убік стос паперів і потис вологу долоню відвідувача. — Мене звати Річард Грегор. А це — мій партнер, доктор Френк Арнолд.

Арнолд, дуже серйозний і поважний у своєму білому халаті та темних окулярах у роговій оправі, мимохідь кивнув і знову почав розглядати на просвіт старі пробірки, в яких уже давно випав осад.

— Прошу сідати, містере... е-е...

— Фернграум.

— Містере Фернграум. Гадаю, ми зможемо впоратися з будь-яким вашим дорученням, — привітно промовив Грегор. — Ми здійснюємо контроль флори чи фауни, очищуємо атмосферу й питну воду, стерилізуємо ґрунт, проводимо випробування на стабільність, регулюємо вулканічну діяльність і землетруси — словом, вживаємо всіх заходів, необхідних для того, щоб планета стала придатною для життя.

Фернграум, як і раніше, виглядав стурбованим.

— Скажу вам відверто. У мене на руках зависла доволі проблемна планета.

— Проблеми — це наш фах, — упевнено кивнув Грегор.

— Я позаштатний агент з нерухомості, — пояснив Фернграум. — Знаєте, як це робиться, там купив планету, тут продав її — дивишся, усі задоволені й усім вистачає на хліб. Зазвичай я працюю з непридатними для життя світами, залишаючи оздоровлення природного середовища самим покупцям. Але кілька місяців тому мені пощастило придбати справді якісну планету — я вихопив її прямо з-під носа у великих операторів.

Фернграум з жалем витер піт з чола.

— Це казкове місце, — вів він далі без особливого ентузіазму. — Середня температура плюс двадцять шість градусів. Невисокі пагорби, родючий ґрунт. Водоспади, веселки — повний фарш. І до того ж ніякого тваринного світу.

— Звучить привабливо, — сказав Грегор. —А мікроорганізми?

— Нічого небезпечного.

— То що ж сталося с цією планетою? Фернграум ніяково поглянув на Грегора.

— Ви про неї, мабуть, чули, в офіційному каталозі її індекс RJC-V. Але усі називають її Привид V.

Грегор звів брови. Привид — дивне прізвисько для планети, але йому доводилося чути й дивніші. Зрештою, треба ж якось називати нові світи. Адже в межах досяжності зорельотів перебувають тисячі зірок з планетними системами, переважна більшість яких населені чи придатні для колонізації. І сила-силенна людей з цивілізованого сектора космосу хочуть колонізувати ці світи. Релігійні секти, політичні меншини, філософські групи і, нарешті, просто піонери так і прагнуть розпочати нове життя.

— Не пригадую, щоб я чув про таку, — сказав Грегор.

Фернграум зніяковіло заворушився на своєму стільці.

— Варто було послухатися дружини. Але ж ні —схотілося погратися у великого оператора. Я заплатив за Привид V вдесятеро більше, ніж звичайно, і тепер ношуся з ним мов дурень з писаною торбою.

— То що з нею трапилося? — запитав Грегор.

— Схоже, там живуть привиди! — у відчаї промовив Фернграум.

Виявляється, він зробив радіолокаційне обстеження планети й одразу ж здав її в оренду фермерам з Діжона VI. Перша група з восьми добровольців висадилася на планеті й через добу почала надсилати повідомлення про демонів, упирів, динозаврів та іншу ворожу погань.

Коли прибув рятувальний корабель, усі восьмеро були мертві. Протокол судово-медичного розтину засвідчив, що рвані й різані рани та синці на трупах могли бути заподіяні ким завгодно, навіть демонами, упирями, чи динозаврами, якщо такі існують у природі.

За недбалість під час очищення планети Фернграума оштрафували.

Фермери розірвали договір оренди, але він примудрився впарити планету сонцепоклонникам з Опалу II.

Вони виявилися обачнішими: відправили необхідне спорядження, але супроводжувати його доручили лише трьом чоловікам, які одночасно мали розвідати обстановку. Ці троє розбили табір, розпакували речі й оголосили Привид V справжнім раєм. Вони передали по радіо запрошення всім вилітати, як раптом почувся дикий крик, і радіо змовкло.

На Привид V вилетів патрульний корабель. Його екіпаж поховав три покалічених трупи й рівно через п'ять хвилин залишив планету.

— Це мене доконало, — зізнався Фернграум. — Тепер ніхто не хоче мати з нею справу ні за які гроші. Екіпажі зорельотів навідріз відмовляються робити там посадку, а я й досі не знаю, що там трапилось.

Він глибоко зітхнув і поглянув на Григора.

— Ви можете непогано заробити, якщо візьметесь за цю справу.

Грегор і Арнолд вибачилися і вийшли у хол. Арнолд тріумфально вигукнув:

— Маємо роботу!

— Авжеж, — сказав Грегор, — але яку роботу...

— Таку, як хотіли, складну, — зауважив Арнолд. —Якщо впораємося, вважай, закріпилися у бізнесі, не кажучи вже про те, що нам належатимуть добрячі відрахування від прибутку.

— Ти, мабуть, забув, — сказав Грегор, — що на цю планету доведеться летіти мені. А ти сидітимеш тут і опрацьовуватимеш мої дані.

— Ми так і домовлялися, — нагадав йому Арнолд. — Я —відділ досліджень, а ти вирішуєш проблеми. Не забув?

Грегор не забув. Так повелося з самого дитинства: він лізе в пекло, а Арнолд сидить вдома й пояснює, чому йому треба туди лізти.

— Це мені не подобається, — сказав він.

— Ти ж не віриш у привидів.

— Звісно, ні.

— Ну й гаразд, а з усім іншим ми впораємося. Хто не ризикує, той не п'є шампанського.

Грегор знизав плечима. Компаньйони повернулися до Фернграума.

Півгодини вони уточнювали умови договору: велика частка у прибутках від експлуатації планети — на випадок успіху; пункт про неустойку — на випадок невдачі.

Грегор провів Фернграума до дверей.

— До речі, сер, — запитав він, — чому ви звернулися саме до нас?

— Бо решта відмовилися, — відповів Фернграум, надзвичайно задоволений собою. — Усього найкращого.

За три дні Грегор уже був на борту старого хисткого космічного рудовоза, який прямував до Привида V. Увесь вільний час він вивчав звіти про дві невдалі спроби колонізації дивної планети та перечитував повідомлення про різні надприродні явища.

Це йому не допомагало. На Привиді V не було виявлено жодних ознак перебування тварин. А доказів існування надприродних тварин узагалі не було знайдено в усій Галактиці.

Усе це Грегор докладно обміркував, потім перевірив свою зброю. Тим часом зореліт по спіралі наближався до Привида V. На його борту перебував арсенал, достатній для того, аби розпочати невелику війну і перемогти в ній. Якщо буде з ким воювати...

За наказом капітана корабель завис на висоті близько кілометра над привабливою зеленою поверхнею планети — опуститись нижче він навідріз відмовився. Грегор на парашутах скинув усе своє обладнання на те місце, де були розташовані два попередні табори, після чого потис руку капітанові й вистрибнув з парашутом сам.

Щасливо приземлившись, він поглянув угору. Рудовоз мчав у космос з такою швидкістю, немов його переслідували всі фурії пекла.

Грегор залишився сам на сам з Привидом V.

Перевіривши цілість свого обладнання, він надіслав Арнолдові радіограму про благополучне прибуття. Потім, із бластером напоготові, обійшов табір сонцепоклонників.

Ті облаштували базу біля підніжжя гори, неподалік від невеликого прозорого кришталево чистого озера. Збірні будиночки були в ідеальному стані.

Жодна буря не могла їх пошкодити, тому що на Привиді V був чудовий рівний клімат. Але виглядали будиночки доволі самотньо.

Один із них Грегор обстежив особливо старанно. У шухлядах була акуратно розкладена білизна, на стінах висіли картини, одне вікно навіть затуляла штора. У кутку кімнати стояла відчинена скриня з іграшками, чекаючи на прибуття дітей разом з основною групою переселенців.

На підлозі лежали водяний пістолет, дзиґа і пакет зі скляними кульками.

Вечоріло, Грегор перетягнув усе своє спорядження в уподобаний будиночок й почав готуватися до ночівлі. Він увімкнув систему попередження і відрегулював її так, щоб навіть тарган не міг проскочити, не викликавши сигналу тривоги. Для контролю зовнішнього простору увімкнув радарну установку. Розпакувавши свій арсенал, поклав під рукою дві важкі рушниці, а бластер почепив на пояс. Після цього, заспокоєний, Грегор, не кваплячись, повечеряв.

Тим часом надворі запала ніч. Теплу й сонну місцевість оповила темрява. Легкий вітерець брижив поверхню озера й шелестів у високій траві.

Усе довкола дихало спокоєм.

Грегор дійшов висновку, що, ймовірно, переселенці мали істеричний тип психіки. Схоже, впавши у безпричинну паніку, вони самі перебили один одного.

Востаннє перевіривши систему охорони, Грегор скинув одяг на стілець, вимкнув світло й ліг спати. До кімнати зазирали зірки, тут вони світили яскравіше, ніж земний Місяць. Під подушкою лежав бластер. Усе на світі було прекрасно.

Щойно Грегор почав засинати, як відчув, що в кімнаті хтось є.

Це було неможливо. Адже сигналізація охоронної системи не спрацювала, та й радіолокатор гуде, як і раніше, мирно.

І все ж кожен нерв у його тілі напружився до межі... Грегор вихопив бластер і озирнувся на всі боки. У кутку кімнати стояв якийсь чоловік.

Ламати голову над тим, як він сюди потрапив, не було часу. Грегор спрямував на нього бластер і тихим рішучим голосом промовив:

— Гаразд, підніми руки вгору.

Незнайомець не поворухнувся.

Палець Грегора затерпнув на спусковому гачку, але раптом розслабився. Він упізнав чоловіка: це був його власний одяг, кинутий на

стілець, обриси якого викривилися під впливом зоряного світла та його сполоханої уяви.

Він посміхнувся й опустив бластер. Купа одягу ледь ворухнулася. Відчуваючи легеньке повівання вітерцю від вікна, Грегор продовжував посміхатися.

Купа одягу піднялася зі стільця, потягнулася й цілеспрямовано покрокувала до Грегора.

Заціпенівши, він спостерігав, як на нього насувається порожній одяг.

Коли фігура опинилася посередині кімнати й простягнула до Грегора порожні рукави, він почав стріляти.

Він стріляв і стріляв, тому що шматки й залишки одягу прагнули вчепитися в нього. Тліючі клаптики тканини намагалися обліпити обличчя, а ремінь — оповитися довкола ніг. Йому довелося все спалити, лише після цього атака припинилася.

Коли бій закінчився, Грегор увімкнув усі лампи в будинку. Заварив каву й вилив у кавник ледь не цілу пляшку бренді. Якимось чином він утримався від спокуси рознести вщент непотрібну систему охорони. Натомість зв'язався по радіо зі своїм компаньйоном.

— Дуже цікаво, — сказав Арнолд, коли Грегор розповів, що сталося. — Анімація! Справді дуже цікаво.

— Сподіваюсь, це тебе розважить, — з гіркотою у голосі відгукнувся Грегор. Після кількох ковтків бренді він почувався покинутим і ущемленим.

— Більше нічого не трапилось?

— Поки що ні.

— Гаразд, бережи себе. У мене виникла одна теорія. Але треба дещо перевірити. До речі, один божевільний букмекер приймає ставки на тебе — п'ять до одного.

— Справді?

— Слово честі. Я поставив.

— За мене чи проти? — спитав Грегор стурбовано.

— Звісно, за, — обурився Арнолд. — Адже ми компаньйони?

Вони попрощалися, і Грегор заварив другий кавник. Спати вночі він більше не збирався. Йому було приємно, що Арнолд поставив на нього. Але, по правді кажучи, Арнолдові рідко щастить у тоталізатор.

Уже вдень Грегор зміг кілька годин поспати. Він прокинувся після полудня, знайшов такий-сякий одяг і почав вивчати табір сонцепоклонників.

Ближче до вечора він дещо знайшов. На стіні одного зі збірних будиночків було надряпане слово "Тгаскліт". Т-г-а-с-к-л-і-т. Для Грегора це слово було лише порожнім сполученням безглуздих звуків, але він негайно повідомив про свою знахідку Арнолдові.

Потім Грегор ретельно оглянув свій будиночок, увімкнув усе освітлення, задіяв систему охорони й перезарядив бластер.

Здавалося усе в порядку. Він із жалем спостерігав за заходом сонця, сподіваючись дожити до світанку. Потім влаштувався у зручному кріслі й вирішив трохи поміркувати.

Тварин на планеті не було, так само як і рослин, що ходять, розумних скель або гігантського мозку, що живе у корі планети. У Привида V немає навіть місяця, де можна було б сховатися.

У привидів і демонів Грегор не вірив. Він знав, що при ретельному дослідженні всі надприродні явища зводяться до подій абсолютно природних. А які не зводяться — розсипаються самі собою. Який привид стоятиме нерухомо й дасть невіруючому себе обстежити?

Варто в замку з'явитися науковцю з камерами й магнітофонами, як привиди неминуче рушають у відпустку.

Є ще один варіант. Припустімо, комусь дуже сподобалася, ця планета, але цей "хтось" не налаштований платити призначену Фернграумом ціну. Хіба не може він зачаїтися тут, на уподобаній ним планеті, і, щоб збити ціну, залякувати й убивати переселенців?

Виглядає цілком логічно. Так можна навіть пояснити поводження одягу. Статична електрика, якщо її правильно використовувати, може...

Попереду нього щось стояло. Як і вчора, система охорони не спрацювала.

Грегор повільно підвів погляд. Той, хто стояв перед ним, сягав трьох метрів у висоту й нагадував людину з крокодилячою головою. Тулуб його був малиновим з поперечними темно-вишневими смугами. У лапі чудовисько стискало велику буру бляшанку.

— Привіт, — привіталося воно.

— Привіт, — відповів Грегор, ковтнувши слину. Його бластер лежав на столі, за півметра від нього. Цікаво, чи кинеться чудовисько на нього, якщо схопити бластер.

— Ти хто? — запитав Грегор зі спокоєм, який буває лише у стані сильного шоку.

— Я Хапуга — Червона Смуга, — відрекомендувалося чудовисько. — Люблю хапати різні речі.

— Як цікаво! — рука Грегора поповзла до бластера.

— Я хапаю речі, які звати Річард Грегор, — весело й щиро продовжувало чудовисько, — і зазвичай поїдаю їх у шоколадному соусі.

Чудовисько простягнуло Грегорові буру бляшанку, і той прочитав на етикетці: "Шоколад "Смига" — найкращий соус для Грегорів, Арнолдів та Флінів".

Пальці Грегора торкнулися руків'я бластера. Він поцікавився:

— То ти мене збираєшся з'їсти?

— Безперечно, — запевнив Хапуга.

Але у Грегора вже була зброя. Він відкинув запобіжник і вистрілив. Прошивши груди Хапуги, заряд обпалив підлогу, стіни та брови Грегора.

— Це мені не зашкодить, — пояснив Хапуга, — надто я високий.

Бластер випав з пальців Грегора. Хапуга нахилився вперед...

— Сьогодні я тебе не з'їм, — сказав він.

— Не з'їси? — ледь зміг вимовити Грегор.

— Ні. З'їсти тебе я маю право лише завтра, першого травня. Такі правила. Я зайшов попросити тебе про одну послугу.

— Яку саме?

Хапуга чарівно посміхнувся.

— Будь гарним хлопцем, з'їж кілька яблук. Вони додають такий чудовий присмак м'ясу!

З цими словами смугасте чудовисько зникло. Тремтячими руками Грегор увімкнув радіо й про все розповів Арнолдові.

— Гм, — відгукнувся той, — кажеш, Хапуга — Червона Смуга? На мій погляд, це вирішальний доказ. Усе сходиться.

— Що сходиться? Що це таке?

— Спершу зроби те, що я скажу. Мені треба самому переконатися.

За вказівками Арнолда Грегор розпакував лабораторне обладнання, витяг різні пробірки, реторти й реактиви. Він змішував, зливав і переливав, як було сказано, а насамкінець поставив суміш на вогонь.

— Готово, — сказав він, повернувшись до радіо, — а тепер поясни, що тут відбувається.

— Будь ласка. Я знайшов у словнику, що означає "тгаскліт". Це опалійське слово. Воно означає "багатозубий привид". Сонцепоклонники родом з Опала. Тобі нічого не спадає на думку?

— Їх повбивав привид з рідної планети, — ущипливо відповів Грегор. — Певно, приїхав зайцем на їхньому ж зорельоті. Мабуть, над ним тяжіло прокляття, і...

— Вгамуйся, — перервав Арнолд. — Привиди тут ні до чого. Розчин ще не закипів?

— Ні.

— Скажеш, як закипить. Отже, повернемося до ожилого одягу. Тобі це нічого не нагадує?

Грегор замислився.

— Хіба що дитинство... — промовив він. — Та ні, це смішно.

— Ну ж бо, викладай, — наполягав Арнолд.

— Хлопчиком я ніколи не лишав одяг на стільці. У темряві він завжди нагадував мені то людину, то дракона, то ще якусь нечисть. Гадаю, в дитинстві кожний таке відчував. Але ж це не пояснює...

— Ще й як пояснює! Згадав тепер Хапугу — Червону Смугу?

— Ні. Чому б це я його згадував?

— Тому, що ти сам його й вигадав! Пам'ятаєш? Нам було років вісім-дев'ять — тобі, мені й Джимі

Фліну. Ми вигадали найжахливіше чудовисько, яке лише змогли уявити. Це було наше власне чудовисько, воно прагнуло з'їсти лише тебе, мене або Джимі й неодмінно під шоколадним соусом. Однак право на це воно мало лише по перших числах кожного місяця, коли ми приносили

додому виписки зі шкільного журналу з оцінками. Позбутися чудовиська можна було лише одним способом: вимовити чарівне слово. Отут Грегор дійсно згадав і здивувався, як він міг про це забути. Скільки ночей він не спав, чекаючи на Хапугу! У порівнянні з тодішніми нічними страхами погані оцінки видавалися дрібницями.

— Кипить розчин? — запитав Арнолд.

— Так, — слухняно кинувши погляд на реторту, сказав Грегор.

— Якого він кольору?

— Зеленувато-синього. Власне, швидше синього, ніж...

— Усе вірно. Можеш виливати. Треба буде поставити ще кілька дослідів, але загалом суть я зрозумів.

— Що зрозумів? Може, поясниш трохи?

— Це елементарно. Тварин на планеті нема. Привидів теж — принаймні настільки могутніх, що здатні перебити загін озброєних чоловіків. Сама собою напрошується думка про галюцинації, от я й почав з'ясовувати, що ж могло їх викликати.

Виявилося, багато що. Окрім земних наркотиків, у Каталозі інопланетних мікроелементів перераховано більше десятка галюциногенних газів. Є там і депресанти, і стимулятори; дихнеш — і одразу уявляєш себе генієм, хробаком чи орлом. А цей, судячи з твого опису, відповідає газу, що у каталозі фігурує як лонгстед-42. Це важкий, прозорий газ без запаху, фізіологічно нешкідливий. Стимулює уяву.

— По-твоєму, я — жертва галюцинацій? Запевняю тебе...

— Не все так просто, — перервав його Арнолд. —Лонгстед-42 впливає безпосередньо на підсвідомість. Він вивільняє найгостріші підсвідомі страхи, оживляє все те, чого ти в дитинстві панічно боявся і з того часу в собі придушував. Оживляє страхи. Саме їх ти й бачив.

-А насправді там нічого немає? — перепитав Грегор.

— Нічого матеріального. Але галюцинації для того, хто їх відчуває, майже реальні.

Грегор потягнувся за ще однією пляшкою бренді. Таку новину варто було відсвяткувати.

— Оздоровити Привид V нескладно, — упевнено продовжував Арнолд. — Перевести лонгстед-42 у зв'язаний стан — раз плюнути. А далі ми багаті й незалежні, партнере!

Грегор зібрався запропонувати тост, як раптом його пронизала тривожна думка.

— Якщо це лише галюцинації, то що сталося з переселенцями?

Арнолд на якийсь час замовк.

— Гаразд, — сказав він нарешті. — Не виключено, що лонгстед певною мірою стимулює мортидо — прагнення до смерті. Поселенці, ймовірно, просто втратили розум. І повбивали один одного.

— І ніхто не вижив?

— Звичайно, а що тебе дивує? Останні, що вижили, покінчили з собою або померли від ран. Ти про це не турбуйся. Я негайно фрахтую корабель

і вирушаю до тебе для проведення дослідів. Розслабся. За день-два я вивезу тебе звідти.

Грегор вимкнув радіо. На ніч він дозволив собі допити пляшку бренді. Це було справедливо. Таємниця Привида V розкрита, на компаньйонів чекає винагорода. Незабаром Грегор сам зможе наймати людей, нехай висаджуються на невідомих планетах замість нього, а він сидітиме вдома й інструктуватиме їх по радіо.

Назавтра він прокинувся пізно, з важкою головою. Корабель Арнолда ще не прибув. Грегор спакував обладнання і сів чекати. До вечора корабля не було. Він посидів на порозі будиночка, помилувався заходом сонця, потім повернувся всередину й приготував собі вечерю.

Його трохи непокоїла проблема поселенців, але Грегор вирішив даремно не хвилюватися. Рано чи пізно логічну відповідь, без сумніву, буде знайдено.

Після вечері він приліг на ліжко і щойно стулив повіки, як почув делікатне підкашлювання.

— Привіт, — привітався Хапуга — Червона Смуга. Його власна, персональна галюцинація повернулася, щоб його з'їсти!

— Привіт, друже, — радісно відгукнувся Грегор, не відчуваючи анінайменшого страху або тривоги.

— Ти яблука їв?

— Мені страшенно прикро, я забув.

— Не біда. — Хапуга намагався приховати своє розчарування. — Я прихопив шоколадний соус. — Він покрутив бляшанкою.

Грегор посміхнувся.

— Іди гуляй, — сказав він. — Я знаю, що ти лише витвір моєї уяви. Заподіяти мені шкоди ти не зможеш.

— Я й не збирався заподіювати тобі шкоду, — сказав Хапуга. — Я тебе просто з'їм.

Він наблизився. На обличчі Грегора зберігалася посмішка, він не рухався, хоча не заперечував би, якби Хапуга цього разу виглядав менш матеріально і плотолюбно. Хапуга схилився над ліжком і для початку вкусив Грегора за руку.

Підхопившись з ліжка, Грегор оглянув нібито вкушену руку. На ній залишилися сліди зубів. З ранки капала кров... справжня кров... його, Грегора, кров.

Колоністів теж хтось кусав, різав, рвав на шматки й трощив. Грегорові спав на думку сеанс гіпнозу, який він одного разу бачив. Гіпнотизер запевнив випробуваного, що припече йому руку тліючою сигаретою, а замість цього доторкнувся кінчиком олівця.

За лічені секунди на руці у випробуваного з'явився червоний пухир, тому що цей чоловік вірив у те, що має бути опік. Якщо підсвідомість вважає тебе мертвим, виходить, ти труп. Якщо вона страждає від укусів —з'являються сліди зубів.

Грегор у Хапугу не вірить, але вірить його підсвідомість. Грегор кинувся до дверей. Хапуга відрізав йому шлях. Стис у могутніх лапах і припав до шиї.

Чарівне слово! Але яке?

— Алфойсто! — викрикнув Грегор.

— Не те слово, — сказав Хапуга. — Будь ласка, не смикайся.

— Регнастікіо!

— Не вгадав. Перестань пручатися, а то буде боляче...

— Вуршпелхапіліо!

Хапуга скрикнув від болю і випустив жертву. Високо підстрибнувши, він розчинився в повітрі.

Грегор без сил плюхнувся на найближчий стілець. Дивом урятувався, адже був за крок від загибелі! Ото була б дурна смерть! Це ж треба — загинути через власну уяву! Добре, хоч слово згадав. Аби тільки Арнолд поквапився...

Він почув неприємне хихикання.

З клину темряви у прочинених дверцятах стінної шафи вийшло створіння, яке оживило майже забуті спогади. Грегорові знову було дев'ять років. Перед ним стояв Дух Мороку, його особистий Дух Мороку — створіння дивне, худе й огидне, яке вічно ховається у дверних отворах, ночує під ліжком і нападає лише в темряві.

— Вимкни світло, — наказав Дух Мороку.

— І не подумаю, — заявив Грегор і вихопив бластер. Поки горить світло, Дух Мороку не страшний.

— Вимкни по-доброму, бо буде гірше! —Ні!

— Гаразд. Егане, Мегане, Дегане!

До кімнати вскочили три істоти. Вони жадібно накинулися на електролампи й почали гризти скло.

У кімнаті стало помітно темніше.

Грегор почав по них стріляти, але вони були надто спритні і щоразу встигали відстрибнути, тоді як лампи розліталися вщент.

Аж тут Грегор зрозумів, що накоїв. Адже тварини не могли погасити світло! Неживі предмети уяві не підкоряються. Він уявив, нібито в кімнаті темніє, і...

Власноруч перебив усі лампи! Його деструктивна підсвідомість зіграла з ним злий жарт.

А Дух Мороку відчув свободу. Перестрибуючи з тіні в тінь, він наближався до Грегора.

Бластер не допоможе. Грегор гарячково намагався підібрати чарівне слово... і з жахом згадав, що Духа Мороку ніяке чарівне слово не бере.

Грегор відступав, а Дух Мороку підступав дедалі ближче, зрештою шлях до відступу перепинила скриня. Дух Мороку горою навис над ним, той зіщулився й замружив очі.

Раптом його рука натрапила на щось холодне. Виявляється, Грегор опинився біля скрині з іграшками для дітей поселенців, а холодний предмет був водяним пістолетом.

Він підняв його. Дух Мороку відступив на крок, з тривогою поглядаючи на зброю. Грегор кинувся до крану й наповнив пістолет водою, а потім спрямував у чудовисько смертоносний струмінь.

Дух Мороку заревів у агонії й зник. Криво посміхаючись Грегор сунув пістолет за пояс.

Проти уявного чудовиська водяний пістолет — найкраща зброя.

На світанку прибув зореліт, з якого вийшов Арнолд. Не марнуючи часу, він одразу взявся до своїх дослідів. До полудня усе було закінчено, а винуватець подій і справді виявився газом лонгстед-42. Арнолд і Грегор негайно спакували обладнання й стартували з планети.

Опинившись у відкритому космосі, Грегор поділився з компаньйоном недавніми враженнями.

— Круто, — тихо, але співчутливо вимовив Арнолд. Тепер, благополучно розпрощавшись із Привидом V, Грегор міг дозволити собі посміхатися скромною посмішкою героя.

— Могло бути й гірше, — зауважив він.

— Куди ж гірше?

— Уяви собі, що там опинився б Джимі Флін. От хто дійсно умів вигадувати страховиськ. Буркуна пам'ятаєш?

— Пам'ятаю лише, що через нього ночами мене переслідували страхіття, — відповів Арнолд.

Зореліт прямував до Землі. Арнолд складав тези майбутньої наукової статті "Інстинкт смерті на Привиді V: роль істерії, масових галюцинацій і стимуляції підсвідомості у виникненні фізіологічних змін". Потім він пішов до кабіни керування, щоб запрограмувати курс автопілота.

Грегор витягнувся на ліжку, сповнений рішучості нарешті відіспатися. Щойно він задрімав, як у каюту зі смертельно блідим від жаху обличчям увірвався Арнолд.

— Здається, у кабіні керування хтось є, — сказав він.

Грегор сів на ліжку.

— Цього не може бути. Адже ми далеко від... З кабіни почулося низьке гарчання.

— Боже! — вигукнув Арнольд. Кілька секунд він напружено думав. — Усе зрозуміло. Після посадки я не став зачиняти повітряний шлюз. Ми й досі дихаємо повітрям Привида V!

А у відчинених дверях каюти з'явилося велетенське сіре чудовисько з червоними плямами на шкірі. У нього було безліч рук, ніг, щупалець, пазурів, ікл і два невеликих крила на додачу.

Воно повільно наближалося, бурмочучи й стогнучи щось невиразне.

Обоє визнали в ньому Буркуна.

Грегор кинувся до дверей і зачинив їх прямо перед носом у страховиська.

— Тут нам ніщо не загрожує. Двері зачиняються герметично. Але як ми будемо керувати зорельотом?

— А ніяк, — відповів Арнолд. — Летітимемо на автопілоті... поки не вигадаємо, як прогнати це страхіття.

Однак крізь двері почав просочуватися легкий димок.

— Це що таке? — вигукнув Арнолд майже в паніці. Грегор насупився.

Невже не пам'ятаєш? Буркун проникає до будь-якого приміщення. Від нього неможливо захиститися.

— Я нічого не пам'ятаю про нього, — сказав Арнолд. — Він їсть людей?

— Ні. Наскільки я пам'ятаю, лише розриває на дрібні шматочки.

Димок згустився, набуваючи обрисів велетенської сірої фігури Буркуна. Друзі відступили в сусідній відсік і замкнули за собою наступні двері. За кілька секунд, дим просочився і туди.

— Це смішно, — сказав Арнолд, кусаючи губи, —бути об'єктом полювання вигаданого чудовиська... Водяной пістолет при тобі?

— Так, але...

— Дай сюди!

Арнолд поспішно зарядив пістолет водою з баку. Тим часом Буркун знову встиг матеріалізуватися й потягнувся до друзів, невдоволено стогнучи. Арнолд окропив його струменем води.

Буркун наближався.

— Згадай! — вигукнув Грегор. — Нікому не вдавалося зупинити Буркуна водяним пістолетом.

Вони відступили в наступну каюту й зачинили за собою двері. Тепер друзів відокремлював від крижаного космічного вакууму лише кубрик.

— Не можна як-небудь профільтрувати повітря? — поцікавився Грегор.

Арнолд похитав головою.

— Чужорідні домішки і так потроху виводяться разом із відпрацьованим повітрям, але дія лонгстеда триває близько двадцяти годин.

— А немає якогось антидоту? —Ні.

Буркун знову матеріалізувався, як і раніше, роздратовано скиглячи.

— Як його знищити? — запитав Арнолд. — Має ж бути якийсь спосіб! Чарівне слово чи, може, дерев'яний меч?

Тепер похитав головою Грегор.

— Я все згадав, — промовив він сумно.

— І чим його можна знищити?

— Його не беруть ані водяні пістолети, ані пугачі, ані рогатки, ані хлопавки, ані петарди, ані газові балончики, ані будь-яка інша дитяча зброя. Буркун абсолютно невразливий.

— Чорти б забрали Фліна з його бурхливою уявою! То як нам позбутися Буркуна?

— Кажу ж, ніяк. Він має піти сам.

Тим часом Буркун устиг вирости на весь свій гігантський ріст. Грегор з Арнолдом поспішили до кубрика й зачинили за собою останні двері.

— Думай, Грегоре, — заблагав Арнолд. — Жоден хлопчисько не стане вигадувати монстра, не передбачивши від нього хоч якогось захисту!

— Буркун невразливий, — сказав Грегор. Сіро-червоне чудовисько знову почало набирати форм.

Грегор перебирав у пам'яті усі свої нічні страхіття. Він мусив щось зробити, будучи дитиною, щоб нейтралізувати владу невідомого...

І тоді він усе згадав (якраз вчасно, бо ще трохи — і було б запізно).

Керований автопілотом корабель "ААА Ейс" прямував до Землі. Буркун почувався на його борту повновладним господарем. Він розгулював від носа до корми порожніми коридорами, просочувався крізь сталеві стіни до кают і вантажних відсіків, кректав, стогнав і лаявся останніми словами, не знаходячи жодної жертви.

Зореліт досяг Сонячної системи й автоматично вийшов на кругову орбіту довкола Місяця. Грегор обережно глянув у шпарину, готовий у разі потреби миттєво сховатися в укриття. Однак лиховісного човгання ніг не було чутно; ані під двері, ані крізь сталеві стіни не просочувався голодний туман.

— Усе чисто, — крикнув він Арнолдові. — Буркун пішов. Друзі вдалися до найнадійнішого захисту проти нічних

страхіть — загорнулися з головою у ковдри.

— Я ж казав, що водяний пістолет не допоможе, — сказав Грегор.

Арнолд криво посміхнувся й сховав пістолет до кишені.

— Усе одно залишу на пам'ять. Як одружуся і в мене народиться син — буде йому перший подарунок.

— Ні, для свого я збережу дещо краще, — заперечив Грегор і ніжно поплескав по своїй ковдрі. — Ось він — найнадійніший захист від усіх вигаданих страховищ — ковдра над головою.